

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Aliisa Heinilä

Luontoäidin laulut

Varhaisiän musiikkikasvattaja matkalla säveltäjyyteen

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikin tutkinto

Musiikkipedagogi (AMK)

Opinnäytetyö

4.5.2020

Tekijä(t) Otsikko	Aliisa Heinilä Luontoäidin laulut – Varhaisiän musiikkikasvattaja matkalla säveltäjyyteen
Sivumäärä Aika	28 sivua + 7 liitettä + konserttivideo 4.5.2020
Tutkinto	Musiikkipedagogi (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Musiikin tutkinto
Suuntautumisvaihtoehto	Varhaisiän musiikkikasvatus ja taiteen soveltava käyttö
Ohjaaja(t)	Marko Puro MuM Annu Tuovila MuT
<p>Tässä opinnäytetyössä esittelen säveltämäni lastenlaulukokoelmaa <i>Luontoäidin laulut</i>. Käyn nämä seitsemän uutta laulua yksitellen läpi ja analysoin niiden sanoituksia sekä musiikillisia ja pedagogisia ratkaisuja. Perustana sävellystyölleni luon katsauksen musiikkiin lapsen maailmassa sekä lastenmusiikin historiaan ja pedagogisiin sisältöihin. Varsinaisten tuotosten esittelyn ohella käyn läpi sävellysprosessia, joka on ollut merkittävä osa omaa musiikkipedagogiksi kasvamistani. Matka oli ainutlaatuinen, sillä minulla ei ollut aiempaa kokemusta lastenlaulujen säveltämisestä ja omien tuotosten esittämisestä.</p> <p>Kirjallisen raportin lisäksi työhön kuuluu videotallenne opinnäytetyökonsertista, johon sovitin kappaleet viiden hengen akustiselle kokoonpanolle. Konsertti järjestettiin Annalan huvilassa 27.2.2020. Reflektoin konserttia oppimiskokemuksena omien havaintojen sekä yleisön reaktioiden ja palautteen valossa.</p> <p><i>Luontoäidin laulut</i> koostuu seitsemästä uudesta lastenlaulusta, jotka on sävelletty opetus- ja konserttikäyttöön. Kappaleissa on monipuolisesti vaikutteita klassisesta musiikista, kansanmusiikista ja kevyen musiikin tyyleistä. Laulujen teemoja ovat muun muassa luonto, ystävät, yksinäisyys, unet ja avaruus. Keskeinen musiikillinen elementti on modaalisuus. Eri moodeilla olen pyrkinyt rikastuttamaan harmoniaa ja korostamaan teemojen tunnelmia.</p> <p>Lopputuloksena oli onnistunut prosessi ja konsertti, joista rakentui uusia asioita identiteettiini muusikkona, musiikkipedagogina ja säveltäjänä. Projektin jälkeen syntyneet kehitysideat ovat antaneet ajateltavaa tuleville projekteille. Tarkoituksena on myös oman säveltäjyyteni löytämisen avulla sisällyttää aiempaa luovempia metodeja opetukseen, uusimpien opetussuunnitelmaperusteiden mukaisesti. Haluan opinnäytetyölläni muistuttaa, että säveltäminen on jokaisen oikeus ja rohkaista muita varhaisiän musiikkikasvattajia luovuuden toteuttamiseen ja ammatti-identiteetin laajentamiseen.</p>	
Avainsanat	säveltäminen, sovittaminen, lastenmusiikki, varhaisiän musiikkikasvatus

Author(s) Title	Aliisa Heinilä Songs of Mother Nature - An Early Childhood Music Teacher on a Journey through Composing
Number of Pages Date	28 pages + 7 appendices + concert video 4 May 2020
Degree	Bachelor of Music
Degree Programme	Music
Specialisation option	Early Childhood Music Education and Community Music
Instructor(s)	Marko Puro, MMus Annu Tuovila, DMus
<p>This final project presents <i>Songs of Mother Nature</i>, a collection of children's songs that I have composed. I go through these seven new pieces, analysing the lyrics and music, as well as the pedagogical content. As a foundation for my work, I have studied about the importance of music in a child's life and the history and development of children's songs. Along with my compositions, I review the whole process, which has been a significant part of my journey on becoming a music teacher. The process was very unique, because I had no earlier experience of composing children's songs and performing my own music.</p> <p>In addition to the report, this project consists of a documented concert that took place on the 27th of February, 2020 in <i>Villa Annala</i>. I arranged the songs for an acoustic ensemble of five members. I review the concert as a learning process through my own observations and feedback from the audience.</p> <p><i>Songs of Mother Nature</i> consists of seven new children's songs that have been composed for concerts and educational use. The compositions have various influences from classical, folk, pop and jazz genres. The songs address many themes such as nature, friends, loneliness, dreams and outer space. An essential musical element is modality that enriches the harmony and emphasises the atmosphere of the different themes.</p> <p>As a final result, there was an important journey that led to a successful concert. The entire process developed my identity as a musician, a pedagogue and as a composer. The feedback and self-evaluation have given ideas for upcoming projects. A future goal is to use my experience of composing as a way to include more creative methods when working with children. With this project, I wish to remind that composing is every person's right. I want to encourage other early childhood music teachers to express their creativity and broaden their professional identity.</p>	
Keywords	composing, arranging, children's music, early childhood music education

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Musiikki lapsen maailmassa	2
2.1	Lapsi elää musiikkia	2
2.2	Lastenlaulujen kehitys	3
2.3	Lastenlaulujen säveltäminen	4
3	Säveltäjä asuu minussa	5
3.1	Kuka saa säveltää?	5
3.2	Minä: esiintyjä, pedagogi ja säveltäjä	6
4	Sävellysprosessi	7
4.1	Esikuvat ja inspiraatio	8
4.2	Metodit	8
4.3	Sanoitukset ja teemat	9
5	Konsertti	10
5.1	Sovittaminen yhtyeelle	11
5.2	Toteutus ja reflektio	12
6	Luontoäidin laulut	14
6.1	Metsän kutsu	14
6.2	Lauluni	15
6.3	Yksinäinen velho	16
6.4	Avaruuteen	18
6.5	Unilinna	19
6.6	Peikon polkka	21
6.7	Luontoäidin kehtolaulu	23
7	Pohdinta	24
	Lähteet	27
	Liitteet	
	Liite 1. Sovitus kappaleesta Metsän kutsu	
	Liite 2. Sovitus kappaleesta Lauluni	
	Liite 3. Sovitus kappaleesta Yksinäinen velho	
	Liite 4. Sovitus kappaleesta Avaruuteen	

Liite 5. Sovitus kappaleesta Unilinna

Liite 6. Sovitus kappaleesta Peikon polkka

Liite 7. Sovitus kappaleesta Luontoäidin kehtolaulu

1 Johdanto

”Minä olen säveltäjä.” Tämän lauseen sanominen on tuntunut vaikealta, vaikka se on totta. Matka säveltäjyyteen on ollut henkilökohtainen ja tärkeä prosessi, jonka tuotoksena syntyi lastenlaulukokoelma *Luontoäidin laulut*. Nämä seitsemän laulua, jotka ovat saaneet alkunsa varhaisiän musiikkikasvatuksen opintojen aikana, ovat tuoneet uuden ulottuvuuden identiteettiini muusikkona ja luovana tekijänä. Tässä opinnäytetyössä esittelen sävellykset yksitellen avaten niiden musiikillista sisältöä sekä sanoituksia. Tavoitteenani oli sisällyttää lauluihin myös pedagogisia teemoja, jotta ne sopisivat monipuolisesti käytettäviksi musiikkileikkikouluun, työpajoihin ja lastenkonsertteihin.

Ennen varsinaisten tuotosten esittelyä käyn läpi lastenlauluihin liittyviä elementtejä musiikkikasvatuksen valossa. Musiikin on tutkitusti todettu kehittävän lapsen aivotoimintaa ja sosiaalisia vuorovaikutustaitoja. Lastenlauluja sävelletessä olisikin hyvä ottaa huomioon, minkälaisilla ratkaisuilla voisimme edistää oppimista ja kehittymistä. Toisessa luvussa luon suurpiirteisen katsauksen lastenlaulujen historiaan, 1800-luvulta tähän päivään. Tämä aikajana havainnollistaa suuren harppauksen pedagogisessa kehityksessä ja saa meidät pohtimaan, miten voisimme jatkaa lastenmusiikin kehittämistä.

Laulujen lisäksi reflektoin henkilökohtaista matkaani säveltäjyyden äärellä. Opinnäytetyö on ollut minulle uusi ja jännittäväkin prosessi, sillä aikaisempaa kokemusta säveltämisestä ei kovinkaan paljon löydy. Olen kyllä toisinaan huvikseni leikitellyt sävelillä ja luonut muutamia laulun aihioita, mutta ne ovat aina jääneet pöytälaatikkoon ja lopulta saattaneet unohtua jopa kokonaan. Valitettavasti säveltäminen nähdään usein vain siihen koulutettujen ihmisten etuoikeutena, vaikka todellisuudessa se on kaikille vapaa tapa tutkia ja toteuttaa luovuutta. Pikkuhiljaa olen alkanut näkemään sävellystyöni arvokkaana. Suurena apuna tällä matkalla on ollut varhaisiän musiikkikasvatuksen opiskelijayhteisö, opettajat ja sisällönohjaajani Marko Puro.

Yhtenä tämän työn tavoitteena oli haastaa itseäni viemällä luovuutta uusien rajojen yli. Prosessi vei minut myös epä mukavuusalueelle, kun jouduin omaksumaan aiemmin melko vieraalta tuntuneen säveltäjän roolin. Asetin yhdeksi tärkeäksi tavoitteeksi, etten vähättelisi tekemääni työtä, vaan uskaltaisin ylpeänä esitellä kappaleita yleisöille ja

kollegoille. Toivon opinnäytetyöni rohkaisevan muita musiikkipedagogeja, jotka mahdollisesti kamppailevat samojen epävarmuuksien äärellä.

Vaikka säveltäminen on ammatti-identiteettiini uusi lisäys ovat sovittaminen ja esiintyminen vahvimpia puoliani muusikkona. Sovitinkin nämä uudet laulut viiden hengen yhtyeelle, Annalan huvilassa 27.2.2020 järjestettyä lastenkonserttia varten. Sovituksissa pyrin ottamaan huomioon erilaiset sointivärit sekä konserttipaikan kokoon ja akustiikkaan sopivat instrumentit. Konsertti oli suunnattu kaikenikäisille, mutta erityisesti lapsille ja sen tarkoituksena oli tuoda uudet sävellykseni julki. Tavoitteena oli rakentaa yhtenäinen, soiva kokonaisuus ja luoda maaginen tunnelma. Tarkastelen konserttia oppimiskokemuksena. Yleisön, etenkin lapsien reaktioiden ja palautteen perusteella pohdin omaa onnistumistani. Huomioin myös kehityskohteita tulevaisuuden kannalta.

2 Musiikki lapsen maailmassa

Jo ennen puhe- ja kävelytaitoa lapsi kuulee, kokee ja tuottaa musiikkia. Lasten aivotoiminta hyötyy musiikkitoiminnasta ja jo vauvaikäisellä on valmiuksia musiikin käsittelyyn (Lindeberg-Piironen ja Ruokonen 2017,87). Monissa nykypäivän lastenlauluissa onkin huomioitu musiikin vaikutus lapsiin. Laulut sävelletään palvelemaan ja tukemaan lasten kehittymistä ja oppimista. Oma päätökseni keskittyä juuri lastenlaulujen säveltämiseen on syntynyt varhaisiän musiikkikasvatuksen opintojen tuomasta tiedosta lapsiin ja musiikkiin liittyen.

2.1 Lapsi elää musiikkia

Musiikki on tärkeä osa lapsen kehitystä ja hyvinvointia jo ennen syntymää. Perkiö ja Huovi kirjoittavat (2002, 4): ”Lapsi on runo. Hänessä on runon syke, hän hengittää maailmaa sisään ja ulos. Hän on kasvanut runon ystäväksi jo kohdussa, sydämen sykkeessä, hengityksen huokailussa, äidin liikkeiden rytmissä.” Sikiö kuulee kohtuun musiikkia ja kykenee tunnistamaan läheisten ihmisten puhe- ja lauluäänet. Jo kolmen kuukauden ikäinen sikiö reagoi ääniin ja musiikkiin liikkein (Lindeberg-Piironen ja Ruokonen 2017, 84). Leppäsen (2010, 34) mukaan monet suomalaiset naiset aloittavat lapsen kanssa musiikin harrastamisen jo raskaana ollessaan. Musiikin kuuntelu, sikiölle laulaminen ja synnytyslaulu- ja odottavien äitien muskariryhmät ovat vauvan ensikosketuksia musiikkiin.

Syntymän jälkeen musiikkia voidaan käyttää lapsen elämän rytmittäjänä. Tiettyihin tilanteisiin räätälöidyt laulut vaikuttavat lapsen tunnetilaan ja auttavat suoriutumaan arjen rutiineista. Tuutulauluilla on rauhoittava vaikutus ja äidin sydämensykettä muistuttava musiikki luo turvallisuuden tunnetta. Musiikin on todettu kehittävän lapsen aivotoimintaa. Myös äidinkielen havaitsemista ja oppimista sekä keskittymis- ja tarkkaavaisuuskyvyn kehittymistä voidaan edistää musiikkitoiminnalla ja musiikin kuuntelulla. (Lindeberg-Piironen ja Ruokonen 2017, 82-88.) Lapsi aistii musiikkia kokonaisvaltaisesti liikkuen, laulaen ja soittaen. Vauvaikäinenkin hytkyy ja jokeltaa mieleisen musiikin tahtiin. Erilaisten äänien tuottaminen ja laulaminen on lapselle luonteva osa leikkiä. Lastenlauluissa onkin usein leikillisiä elementtejä, jotta ne kiinnostaisivat lapsia ja sopisivat heidän arkeensa ja maailmaansa.

2.2 Lastenlaulujen kehitys

Monet lastenlaulut ovat huolettoman hauskaa kuunneltavaa ja laulettavaa, mutta taustalla on lisäksi usein jokin opetus tai lapsen kehitystä tukevia ajatuksia. Tämä on kuitenkin melko tuore ilmiö, joka on tullut esille aivotutkimuksen ja varhaisiän musiikkikasvatuksen kehityksen myötä. Lastenlauluja on kuitenkin ollut olemassa jo vuosisatojen ajan, joskin niiden tarkoitus ja tavoitteet ovat muuttuneet. Jo varhain Suomessa on laulettu lapsille tuutu- ja kansanlauluja, mutta ne eivät olleet varsinaisesti lapsille tehtyjä, eivätkä lapset niitä laulaneet. 1800-luvulla kansakoulussa lastenlauluissa oli selkeät, kasvatukselliset päämäärät. Sanoitusten sävy oli valistava ja tyypillisiä aiheita olivat koulu, säännöt ja isänmaallisuus. (Leppänen 2010, 72.)

1920-luvulla laulaja ja säveltäjä Georg Malmstén uudisti lastenmusiikkikulttuuria levyttämällä lauluja, joissa kuului vaikutteita aikuisille suunnatusta viihde- ja iskelmämusiikista. Varmasti tunnetuin teos on *Mikki hiiri merihädässä*. Teksteissä oli nyt enemmän tarinallisuutta ja mielikuvitusta, joka sopii lasten maailmaan. Laulut ovat kuitenkin melko pitkiä ja moniosaisia ja sopivat paremmin lapsille kuunneltaviksi, kuin laulettaviksi. (Leppänen 2010, 72.)

1970-luvulla lastenmusiikki monipuolistui, sisältäen yhä laajemmin musiikin eri tyylilajeja. Musiikkikasvatuksen näkökulmasta tärkeimpiä muutoksia tapahtui 90-luvulla. Siitä lähtien laulukirjoja ja levyjä alettiin tekemään myös vauvoille ja siitä ylöspäin kaikille ikäluokille. Lauluissa alkoi korostua loruttelu, leikkiminen ja musiikin tuominen arkeen.

(Leppänen 2010, 72.) Vaikka laulujen kautta oppiikin paljon, niissä ei enää ole konkreettisia ja valistavia opetuksia (Poutiainen 2017).

On hienoa seurata, miten lastenmusiikin kenttä laajenee ja monipuolistuu taitavien yhtyeiden ja laadukkaiden julkaisujen määrän kasvaessa. Musiikin genrejä ja kokoonpanoja löytyy laidasta laitaan ja hyvin tehdyt ja soitettut laulut ovat usein vanhemmillekin mukavaa kuunneltavaa. Monipuoliset ja sisältörikkaat kappaleet sopivat hyvin käytettäväksi niin musiikkileikkikouluun kuin konsertteihinkin ja niiden avulla voidaan toteuttaa soittamista, kuuntelua ja liikettä. Toivon omilla lauluilla pystyväni tuomaan yhä enemmän moninaisuutta lastenlaulujen sointimaailmaan valitsemalla perinteisien mollin ja duurin sijasta modaalisia vaihtoehtoja ja tekemällä joitakin omaperäisiä ratkaisuja melodioissa.

Mielestäni tulevaisuuden lastenlauluissa voisi esiintyä vielä enemmän myös vaikeita aiheita ja tunteita. Vaikka lastenlaulut eivät enää ole valistavia tai poliittisia, voisi niissä mielestäni lasten näkökulmasta käsitellä tärkeitä ja ajankohtaisia teemoja, kuten esimerkiksi luonnonsuojelu, ilmastonmuutos ja monikulttuurisuus. Itse tuon esille yksinäisyyden, kappaleessa *Yksinäinen velho*. Sanat käsittelevät yleistä ja samaistuttavaa ongelmaa, pysytellen kuitenkin lapsen maailmassa ja satumaisessa kerronnassa. Vaikeista asioista ja tunteista puhuminen on tärkeää, eikä sitä tulisi pelätä. Lapset itse eivät tietoisesti välttele tiettyjä aiheita, vaan puhuvat siitä, mitä mieleen juolahtaa. Säveltäjä Soili Perkiön sanoin: ”Lapset juttelevat rohkeasti kaikesta. Kuolema on yhtä luonnollista kuin syntymä. Jos lyriikasta tulee kysymyksiä, on hyvä, että aikuinen osaa selittää ymmärrettävästi. Usein lapset selittävät asiat itselleen juuri siten, miten he kestävät sen.” (Poutiainen 2017).

2.3 Lastenlaulujen säveltäminen

Lastenlauluja sävelletäessä on otettava huomioon seuraavia seikkoja, jotta laulut tukisivat mahdollisimman hyvin lapsen tarpeita ja oppimista. Kappaleissa on oltava selkeä rakenne, mikä auttaa hahmottamaan musiikillista muotoa. Musiikkileikkikoulussa rakenteita havainnollistetaan usein toiminnan kautta; A-osassa hypitään, B-osassa pyöritään. Laulu on usein lapsille mieluisin, kun toistoa on paljon ja sanat ovat lapsen maailmasta. Lyriikoissa on oltava mielikuvitusta, sillä lasten maailmassa on mahdollista mikä vaan! Musiikilliset teemat käsittelevät usein selkeitä vastakohtia, kuten voimakas ja

hiljainen, nopea ja hidas, molli ja duuri, joita voidaan havainnoida ja harjoitella kokonaisvaltaisesti laululla, soitolla ja liikkeellä.

Kappaleissa on huomioitava myös ääniala, jotta lapsen olisi helppo laulaa mukana. Lastenlaulujen ambitus liikkuu yleensä noin kvintin sisällä, enintään oktaavin. Lasten pienikokoiset äänihuulet eivät pysty tuottamaan matalia ääniä. Alle kouluikäinen lapsi ei yleensä laula yksiviivaista C:tä matalammalle. Lapselle optimaalinen alue laulamiselle on keskimäärin d1-d2. (Kroffors 2017, 148.) Omissa sävellyksissäni pyrin yleisesti pysymään sävelten c₁-c₂ välillä. Aina tämä suunnitelma ei pitänyt ja esimerkiksi *Lauluni* -kappaleen melodia käy matalammalla, sävelessä g. Päätetyt sävellajit eivät kuitenkaan ole lopullisia ja niitä voi käyttötarkoituksen mukaan muuttaa.

3 Säveltäjä asuu minussa

Tässä luvussa pohdin säveltäjäyttä henkilökohtaisesta, yhteiskunnallisesta sekä musiikkikasvatuksen näkökulmasta. Itseni kutsuminen säveltäjäksi tuntuu välillä edelleen hankalalta ja siihen liittyy paljon paineita ja vertailua muihin. Tämän päivän musiikkipedagoogeilla on tärkeä tehtävä olla mukana muuttamassa käsitystä luovasta tekemisestä ja tuoda sitä luonnolliseksi osaksi opetusta ja arkea.

3.1 Kuka saa säveltää?

Säveltäjäksi identifioituminen ei ole ollut helppoa tai mikään itsestänselvyys minun kohdallani. Uskon, että monet ovat kamppailleet saman asian äärellä ja voivat samaistua riittämättömyyden tunteeseen ja ajatukseen että 'minä en ole mikään oikea säveltäjä.' Ajattelin pitkään säveltämisen olevan muiden juttu, sellaisten ihmisten, joilla vain sattuu olemaan siihen erityinen, suorastaan taianomainen lahja. Vasta tämän opinnäyteprosessin avulla olen kunnolla ymmärtänyt, että säveltäminen, kuten piirtäminen, kirjoittaminen tai mikä vaan muu luova ilmaisu, on jokaisen ihmisen oikeus.

Kuten Partti ja Ahola kirjoittavat (2016, 21-25), termiä 'säveltäjä' käytetään tyypillisesti viitaten henkilöön, joka on opiskellut säveltämistä ja tekee sitä ammatikseen. Tämän ajatusmallin johdosta vähättelemme pöytälaatikossa lojuvia kappaleiden raakileita, emmekä uskalla kutsua itseämme säveltäjiksi. Sävellysprosessin ja siitä syntyneen tuotoksen arvo ja tärkeys ei mielestäni koskaan määräydy sen mittakaavan tai ammattimaisuuden mukaan. Sinfoniaorkesterille tehty suurteos tai harrastusmielessä

omaan käyttöön syntynyt kahdeksan tahdin pätkä ansaitsevat molemmat tulla kuulluksi ja nähdä täysin pätevinä ja riittävinä sävellyksinä. (Partti ja Ahola 2016, 21-25.) Myös Ojala ja Väkevä (2013, 10) muistuttavat, että ”säveltäminen ei käytännöllisenä tutkimusprosessina ole ammattisäveltäjien yksinoikeus vaan kaikille mahdollinen maailman tutkimuksen tapa, joka valtauttaa musiikkikulttuurin uudistamiseen.” Säveltämiseksi voidaan kutsua siis sellaista toimintaa, jossa kokeillaan ja tutkitaan eri äänten järjestelyä ja mahdollisuuksia.

Säveltämisen käsite on onneksi laajentunut ja erityisesti musiikkikasvatuksen kentällä säveltämiseksi luetaan myös musiikillinen keksintä. Siinä keskeisiä käsitteitä ovat mielikuvitus, sävelillä leikkiminen, sekä uusien äänien ja sointien etsiminen. (Ervasti, Muhonen ja Tikkanen 2013, 251.) Musiikillinen keksintä on monille lapsille ominainen tapa lähestyä soittamista ja laulamista. Me aikuiset voisimmekin yrittää poistaa säveltämiseen liittyviä paineita ja ottaa oppia lasten mielikuvituksesta, rohkeudesta ja innovatiivisuudesta.

3.2 Minä: esiintyjä, pedagogi ja säveltäjä

Koin jo pienestä pitäen ja koen edelleen olevani esiintyjä. Halu ilmaista itseäni ja jakaa musiikin iloa muille on aina ollut suuri. Esiintyessä olen itsevarma ja pystyn välittämään tunteita, jotka tuntuvat muuten hankalilta. Omaksuin esiintyjän roolin jo lapsena niin vahvasti, että tuntui vaikealta ja jopa tarpeettomalta kokeilla muita rooleja. Opinnot ja varhaisiän musiikkikasvatuksen työkentän rikkaus ovat kuitenkin osoittaneet, että erilaiset roolit kasvattavat ammattitaitoa. Pedagoginen osaaminen, muusikkous ja säveltäminen eivät ole toisistaan erillisiä piirteitä vaan täydentävät toinen toisiansa.

Minulle säveltäminen on ennen kaikkea tärkeä itseilmaisun väline. Se on työkalu tunteiden käsittelemiseen ja välittämiseen. Lähes kaikki sävellykseni ovat aina lähteneet halusta luoda jotain spontaania, reflektoiden omaa sen hetkistä tunnetilaa. Vaikka lastenlaulujen teemat ja sanoitukset eivät suoraan olekaan omasta elämästäni, on taustalla kuitenkin aiheita ja sävyjä, jotka ovat lähtöisin henkilökohtaisesta tunnemaailmasta. Wilkinsin (2006, 7-10) mukaan säveltäjän tulisi löytää työskentelylle luovuutta ruokkiva ja turvallinen ympäristö. Varhaisiän musiikkikasvatuksen opinnot ovat tarjonneet inspiroivan ympäristön juuri lastenlaulujen säveltämiselle. Kollegoiden kannustus ja palaute on ohjannut ja rohkaissut viemään prosessia eteenpäin. Myös keskustelut tuoreista tutkimuksista, osallisuudesta ja musiikin vaikutuksista ovat

jatkuvasti antaneet uutta reflektoitavaa ja ajatuksia työhöni. Yksi säveltämisen lähtökohdista onkin ollut jonkin pedagogisen ajatuksen sisällyttäminen kappaleeseen.

Sen lisäksi, että säveltäminen kehittää minua luovana tekijänä, on siitä hyötyä myös työkentällä. Säveltäminen laajentaa ammattitaitoani ja mahdollistaa monipuolisen työskentelyn musiikkikasvatuksen parissa. Uskon myös että omat kokemukseni säveltämisen parissa rohkaisevat minua käyttämään luovia opetusmetodeja ja antamaan oppijoille työkaluja luovaan tekemiseen. Vuonna 2017 julkaistussa *Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa* yhdeksi tärkeäksi tavoitteeksi on lueteltu oppijan ilmaisun, tulkinnan ja luovan ajattelun kehittyminen. Tarkemmin musiikinopetuksen kohdalla on mainittu sävellyksen ja improvisoinnin ohjaus, jota veloitetaan sisällyttämään opetukseen. (OPH 2017, 10, 48.) Haluaisinkin tulevaisuudessa toteuttaa rohkeasti sävellytystä, eli lapsien ideoista lähtevää sävellysprosessia, jossa opettaja toimii tarpeen mukaan kuuntelijana, tukena, auttajana ja kanssasäveltäjänä (Ervasti, Muhonen ja Tikkanen 2013, 262). Lapsille tulisi jo pienestä pitäen opettaa, että säveltäminen on musiikillista leikkimistä, johon jokaisella on oikeus.

4 Sävellysprosessi

Ensimmäiset laulut syntyivät ilman minkäänlaisia tavoitteita. Ajatusta tästä opinnäytetyöstä tai konsertista ei vielä ollut olemassakaan. Ensimmäinen säveltämäni laulu, eli *Luontoäidin kehtolaulu* sai alkunsa vuonna 2017 toisena opiskeluvuotena. Laulu syntyi lähes vahingossa improvisoidessani enkä edes ajatellut sen olevan kunnollista säveltämistä. Tämä johtui varmasti siitä, etten vielä kokenut millään tavalla olevani säveltäjä. En esitellyt kappaletta pitkään aikaan kellekään, eikä mielessä edes käynyt että säveltäisin lisää. Inspiraatio kuitenkin iski ja toisen laulun, *Unilinnan*, kohdalla suhtauduin tuotokseen jo vakavammin, ajatellen että kappaletta voisi oikeasti käyttää esimerkiksi opetuksessa.

Laulujen raakileita syntyi hiljalleen noin kahden vuoden aikavälillä. En tehnyt itselleni aikataulua, vaan sävelsin silloin kun siltä tuntui. Istuin pianon ääressä ja äänitin puhelimelle mieleen juolahtaneita sointukulkuja ja melodioita. Hylkäsin useita luonnoksia ja kiireisinä kausina työn jatkaminen saattoi unohtua kuukausienkin ajaksi. Vihdoin rohkenin esittelemään muutamia lauluja pianotunnilla opettajalleni – myöhemmin sisällönohjaajalleni – Marko Purolle. Häneltä saadut kehitysehdotukset, keuhut ja

kannustus auttoi minua uskomaan enemmän kykyihini säveltäjänä. Ajatus useamman laulun säveltämisestä ja esittämisestä alkoi tuntumaan jo mahdolliselta, vaikkakin hieman pelottavalta. Päätin ottaa haasteen vastaan ja säveltää kokoelman lastenlauluja. Ennen prosessin varsinaista aloittamista ja uusien laulujen tekemistä minun oli tiedostettava, että osaan sekä saan säveltää. Opinnäytetyön suunnitelma alkoi selkeytyä ja syksyllä 2019 viimeistelin keskeneräiset aihiot ja sävelsin loput kappaleet.

4.1 Esikuvat ja inspiraatio

Aloin kuuntelemaan enemmän lastenmusiikkia hakiessani inspiraatiota. Tarkoituksena ei ollut ottaa suoraan vaikutteita, vaan tiedostaa lastenmusiikissa esiintyviä elementtejä. Musiikkikasvatuksen lehtori Soili Perkiö on yksi tämän hetken suosituimmista lastenlaulujen säveltäjistä, mielestäni täysin ansaitusti. Hannele Huovin sanoittamissa ja Perkiön säveltämissä lauluissa on tarttuvaa ja helposti opittavia tekstejä ja melodiat. Kappaleiden kansanlaulunomaisuuden tuovat toistot sekä suussa mukavalta tuntuvat sanat ja rytmit. (Peltola, 2018.) Perkiön laulut ovat auttaneet ymmärtämään, että on turha yrittää väkisin keksiä liian monimutkaisia ratkaisuja. Yksinkertaisia aineksia viisaasti käyttäen saa aikaan toimivia ja mielenkiintoisia kappaleita.

Tämän hetken lastenmusiikkikentältä nostan esiin myös *Lastenmusiikkiorkesteri Ammuun*, sekä *Pikku Papun orkesterin*. Näiden yhtyeiden musiikki on monipuolista ja tehty hyvin laadukkaasti. Kappaleet ovat muodoiltaan selkeitä ja tarttuvia, mutta sisältävät paljon musiikillisia rikkauksia ja tarkkaan harkittuja yksityiskohtia. Lauluissa kuulemani runsas harmonia, modaalisuus ja erikoisemmat tahtilajit ovat inspiroineet minua kokeilemaan rohkeasti erilaisia elementtejä omissa sävellyksissäni.

4.2 Metodit

Koska aikaisempaa kokemusta säveltämisestä ei niin runsaasti löydy, ei minulle ole syntynyt mitään tiettyä rutiinia kappaleiden kirjoittamiseen. Tämän prosessin aikana yritinkin kokeilla erilaisia metodeja ja löytää itselleni niistä mieluisimman. Minulle luonnollisin tyyli aloittaa sävellystyö on improvisointi. Improvisaatiossa saavuttaa parhailaan flow-tilan, joka voi tuntua jopa transsimaiselta. Ahonen (2011, 22) kuvailee improvisoimisen olevan kuin ”musiikissa kellumista”, soittamista tai laulamista ilman ajattelua. Välillä aloitan prosessin tietoisesti, mutta toisinaan se tapahtuu lähes vahingossa hetken impulssista. Improvisoidessa luovuuteni pääsee parhaiten valloilleen,

sillä en aseta itselleni mitään tavoitteita. Improvisointi on hetkessä tapahtuvaa eikä siinä ole sääntöjä, joten myös paineet katoavat. Silloin tällöin joku keksimäni melodianpätkä jää elämään ja kehittyy fraasiksi, jonka ympärille rakennan kappaleen. Olen helposti itsekriittinen omaa työtäni kohtaan ja saatan kumota spontaanit ideat. Improvisoinnissa olen oppinut jättämään tämän tunteen pois ja sallin mieleni tehdä myös omituisia ratkaisuja.

Osa kappaleista lähti liikkeelle vahvasti harmoniasta. Minua on aina kiehtonut modaalinen musiikki ja olenkin käyttänyt moodeja useimmissa lauluissa. Moodit tuovat minusta teoksiin lisää sävyjä ja tunnelmia ja ovat moniulotteisempia kuin pelkät duuri ja molli. Omaan korvaani fryyginen kuulostaa mystiseltä ja jännittävältä, lyydinen taas kirkaalta ja valoisaalta. Tällaiset mieli- ja kuulokuvat antoivat aineksia ja inspiraatiota myös lyriikoille ja tarinoille.

Kokeilin muutamaan kertaan myös improvisoinnin vastapariksi suunnitelmallista säveltämistä. Mietin etukäteen kappaleelle sävellajin, tunnelman, rakenteen, tyylilajin ja mahdollisen aihepiirin. Näin syntyi esimerkiksi *Peikon polkka*, jonka sävelsin prosessin loppupuolella. Mielestäni oli hyvä ajatus säveltää suunnitelmallisesti, jotta kappaleesta ei tulisi liian saman tyyppistä kuin aiemmista sävellyksistä. Improvisoidessa olen helposti saattanut toistaa samaa kaavaa, joten tämä tuntui paremmalta ratkaisulta. Tulin siihen tulokseen, että kokoelma kaipaa vielä iloisen kansanmusiikkivaikutteisen rallin. Päätin etukäteen käyttää miksolyydistä moodia ja säkeistöjen vaihteessa kokosävelaskeseen modulaatiota. Tein toki muutoksia matkan varrella, mutta suunnitelmat auttoivat minua etenemään selkeästi ja produktiivisesti.

4.3 Sanoitukset ja teemat

Olen huomannut, että monet biisintekijät kirjoittavat ensin sanat ja sen jälkeen muotoilevat sanoihin sopivan melodian. Minä olen kokenut päinvastaisen tavan omakseni. Kun olin hahmotellut esimerkiksi *Lauluni* -kappaleen melodian, kuuntelin minkälaista tunnelmaa se minulle välitti. Kansanlaulumainen poljento ja sävelkulku toivat mieleeni loitsumaisen tunnelman ja kalevalaisen maiseman. Aloin kokeilemaan ja laulamaan kaikenlaisia mieleen juolahtaneita sanoja, kunnes sopivat tuli kohdalle. Valitsen sanoja jotka asettuvat luontevasti melodian kulkuun. Jos joku sana on kuulostanut väkinäiseltä tai kankealta, olen vaihtanut sen toiseen. Joissakin tapauksissa olen muokannut hieman melodiaa sopimaan paremmin sanoihin.

Luonto on minulle hyvin läheinen aihe ja siitä on helppo ammentaa vaikka mitä tekstejä. Etenkin metsä on aina kiehtonut minua. Muistan, miten lapsena rakastin uppoutua mielikuvitusmaailmoihin ja kuvitella mitä kaikkia ihania olentoja metsässä asuu. Yritinkin asettua lapsen asemaan keksiessäni tarinoita ja ripottelin luontoaiheisiin reilusti taikaa. Laulukokoelman nimi *Luontoäidin laulut* syntyi ajatuksesta, että luonto hoivaa meitä kaikkia. Luontoäiti on tulkinnanvarainen hahmo, joka ei ole konkreettisesti missään, mutta samaan aikaan kaikkialla.

5 Konsertti

Kun laulut valmistuivat ja kokonaisuus alkoi hahmottumaan, syntyi halu järjestää konsertti. Konsertin järjestäminen oli tämän prosessin suurin askel, sillä lauluni esitettiin ihan ensimmäistä kertaa yleisölle. Laulut olivat muhineet pääni sisällä niin kauan, että koin suurta tarvetta herättää ne eloon konsertin muodossa. Minulle oli heti selvää, että tilaisuus järjestettäisiin Annalan huvilassa Helsingissä. Annala on vanha kunnostettu huvila, jossa järjestetään paljon hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja kulttuurista tukevia tapahtumia. Olen tehnyt siellä opintojeni aikana muitakin projekteja ja olen aina ollut tyytyväinen helppoon yhteistyöhön vastaanottavan henkilökunnan kanssa. Toiveena oli tehdä konsertista intiimi ja rento, mihin Annalan lämmin ja kotoisa tunnelma sopi täydellisesti. Konsertti pidettiin 27.2.2020 ja sen videotallenteen pääsee näkemään ja kuulemaan oheisesta linkistä (https://youtu.be/9_nPyrx1qqU).

Kuvio 1. Luontoäidin laulut -konsertin juliste. Kuvitus: Arja Heinilä

5.1 Sovittaminen yhtyeelle

Sovitin laulut pienelle akustiselle yhtyeelle, johon kuuluu sellisti, kitaristi ja laulajia. Lisäksi kappaleissa esiintyy vaihtelevasti myös mandoliini, huilu, kellopeli ja ksylofoni. Soittimet valitsin sointivärien perusteella. Sello luo pohjaa toimien sekä basso-, että melodiasoittimena. Kitara ja mandoliini täydentävät harmoniaa, mutta eivät dominoi laulun yli. Kellopeli ja ksylofoni ovat tyypillisiä lastenmusiikissa ja tuovat mielestäni leikkisyyttä ja rytmikkyyttä soituksiin. Huilun sisällytin konserttiin, sillä se on oma pääinstrumenttini ja halusin ilmentää osaamistani ja monipuolisuutta muusikkona. Muutamaan kappaleeseen lisäsin myös laulustemmoja, jotka rikastuttivat harmoniaa. Sointivärien lisäksi ajatuksena oli mahdollistaa lapsille erilaisten instrumenttien kuuleminen.

Yhtye jolle kappaleet sovitin, ei ollut ennestään olemassa oleva. Kokosin porukan varta vasten tätä konserttia varten. Sen lisäksi, että yhtyeen muusikot ovat erittäin lahjakkaita, he ovat hyviä ystäviä, joiden kanssa oli helppoa ja sujuvaa työskennellä. Tein sovituksista melko tarkat, mutta jätin tilaa myös vapaalle tulkinnalle ja improvisoinnille. Näin halusin mahdollistaa kaikille oman äänen ja luovuuden esiin tuomisen.

Halusin rakentaa konsertista yhtenäisen ja soivan kokonaisuuden, jossa pysyisi koko ajan intensiteetti ja mielenkiinto yllä. Loimme yhdessä muiden esiintyjien kanssa kappaleiden väleihin sopivia äänimaisemia, jotka tehostivat tunnelmaa ja veivät kuulijat taikametsään. Äänimaisemaan kuului muun muassa lintupilli, sadeputki erilaisten pintojen kahistus ja koputtelu sekä improvisointia eri soittimilla. Kirjoitin myös tarinoita ja runoja kappaleiden väleihin luomaan punaista lankaa ja satumaisuutta. Suunnittelin kahden muun esiintyjän kanssa yleisöä osallistavia elementtejä kuten liikkeitä, tanssia ja laulua.

5.2 Toteutus ja reflektio

Olen erittäin tyytyväinen konserttiin ja voin jopa sanoa, että se ylitti odotukseni. Yleisöä saapui enemmän kuin alun perin kuvittelin ja tunnelma oli lämpimän rento. Olin konsertin alussa jännittynyt, mutta jo ensimmäisen kappaleen aikana rentouduin. Videota jälkeensä katsoessani laulaminen ja muu esiintyminen näytti luontevalta. Puheosuudet olisivat voineet olla paremmin suunniteltuja ja selkeämpiä sekä enemmän lapsille suunnattuja ja tarinallisia. Läpi koko konsertin loin kuitenkin mielestäni hyvin kontaktia yleisöön ja tuntui myös, että sain kuulijoilta paljon hymyileviä katseita ja positiivisia reaktioita.

Konsertti alkoi rauhallisen metsäisellä äänimaisemalla, joka koostui improvisoinnista. Tähän annoin muille esiintyjille melko vapaat kädet. Toivoin erilaisia ääniä kuten rapinaa, ropinaa, kopinaa ja linnun laulua, jotka sopisivat metsään. Improvisoidut melodiat olivat enteileviä ja pohjautuivat tulevien kappaleiden harmoniaa. Samaa äänimaisemaa kuultiin läpi koko konsertin; alussa, kappaleiden väleissä, sekä lopussa. Äänimaisemaa voisi vielä kehittää tulevaisuuden konsertteja tai mahdollisia työpajoja varten. Se voisi olla hyvä hetki lapsien osallistamiseen. Esiintyjien ja yleisön yhteinen äänimaisema olisi helppo toteuttaa joko soittimilla, tai käyttämällä omaa kehoa ja ympärillä olevia pintoja äänien tuottamiseen.

Eturivissä oli lapsia, joiden reaktioita yritin erityisesti tarkkailla. Yleisesti lapset jaksoivat keskittyä todella hyvin ja tuntui, että tunnelma oli heille mieleinen. Viimeisen laulun aikana havaitsin hieman kärsimätöntä kiemurtelua, mikä on tietenkin luonnollista. Oli hyvä ratkaisu ottaa konsertin keskikohtaan, *Unilinna* kappaleeseen yleisölle jaettavat höyhenet. Uskon, että lapset jaksoivat keskittyä paremmin, kun saivat jotakin konkreettista tekemistä. Kokonaisuudessaan konsertti vaikutti olevan juuri sopivan pituinen. Intensiteetti pysyi hyvin yllä läpi konsertin ja kappaleissa oli sopivasti vaihtelua tunnelmissa. Kuvittelin, että yleisö olisi osallistunut enemmän kappaleiden osallistaviin elementteihin kuten koreografioihin. Tässä olisin varmasti omalta osaltani voinut enemmän kannustaa lapsia mukaan ja ohjeistaa selkeämmin. Toisaalta kaikki saavat minun puolestani kuunnella konserttia haluamallaan tavalla.

Yleisöltä sain positiivista palautetta erityisesti sovitusten toimivuudesta. Myös yhtyeen tasapainoista sointia ja yhteismusisointia kehuettiin paljon. Moni lapsista sanoivat erityisesti pitäneensä *Avaruuteen* ja *Peikon polkka* kappaleista, eli niistä missä oli mukana hauskat koreografiat ja mitkä muutenkin olivat tunnelmiltaan menevimmät. Moniin yleisön aikuisiin taas vetosivat erityisesti *Lauluni*, *Unilinna* ja *Luontoäidin kehtolaulu*, joiden aikana havaitsin muutamien pyyhkivän kyyneliä poskilta. Juuri nämä kolme laulua ovat itselleni tärkeimpiä ja aion ehdottomasti jatkossa sisällyttää niitä myös aikuisille suunnattuihin konserttiohjelmiin. Kokonaisuudessa kappaleet, niiden sanat ja sovitukset toimivat hienosti ja muodostivat monipuolisen konserttielämyksen.

Myös yhtyeen jäsenet olivat tyytyväisiä konserttiin ja koko projektiin. Sain positiivista palautetta hyvästä ja monipuolisesta kokonaisuudesta, selkeästä visiosta, musiikillisista näkemyksistä, varmasta ja rennosta harjoittamisesta, projektin nopeasta etenemisestä. Sujuvuuteen vaikutti paljon se, että toimitin sovitusten materiaalit ja konsertin rungon reilusti ennen ensimmäisiä harjoituksia. Konserttipäivän kenraaliharjoitus olisi voinut olla perusteellisempi, jotta kaikilla esiintyjillä olisi ollut mahdollisimman mukava ja valmistautunut olo. Koska laulut olivat itselleni niin selkeitä ja mietittyjä, saatoin unohtaa että ne ovat muille täysin uusia ja vaativat ehkä useampia toistoja harjoitusvaiheessa. Kaikki yhtyeen jäsenet kuitenkin sisäistivät visioni nopeasti ja lopputulos oli erinomainen. Toivon saavani esiintyä tällä kokoonpanolla myös jatkossa!

6 Luontoäidin laulut

Luontoäidin laulut on seitsemästä säveltämästäni lastenlaulusta koostuva kokoelma. Kappaleet sopivat muuten vaan laulettaviksi, tai musiikkileikkikoulussa käytettäviksi. Olen erikseen sovittanut kaikki kappaleet myös konserttikäyttöön akustiselle yhtyeelle. Nuotit sovituksista löytyvät liitteistä 1-7. Sävellysprosessin alkaessa en tietoisesti tehnyt toisiinsa liittyviä lauluja. Vasta myöhemmin keksin, että voisin jollakin tavalla nivoa ne saman teeman ympärille. Niinpä sijoitin tarinat samaan mielikuvitusmaailmaan, Taikametsään. Seuraavissa alaluvuissa käyn läpi kokoelman kappaleet yksi kerrallaan avaten sävellysten syntyprosesseja, musiikillisia ratkaisuja, sanoituksia ja pedagogisia teemoja.

6.1 Metsän kutsu

Tämä Luontoäidin laulut- kokoelman avaava kappale valmistui kaikista viimeisimpänä täydentämään kokonaisuutta. Metsän kutsu on kuin TV-sarjan alkutekstejä säestävä tunnusmusiikki. Lyhyt johdanto tulevien tarinoiden teemoihin ja tunnelmiin.

Metsän kutsu

säv.& san. Aliisa Heinilä

The musical score for "Metsän kutsu" is written in 3/4 time and consists of four staves of music. The lyrics are written below the notes, and chords are indicated above the staff lines. The score includes repeat signs at the end of the second and fourth staves.

Staff 1: Chord F. Lyrics: Hei - joo! (Hei - joo!) Hei - joo! (Hei - joo!)

Staff 2: Chords B♭, C, F/A, Am7, Dm7, B♭, C, F, B♭/F, F. Lyrics: Met - sän kut - sun kuu - let - han, met - sä kut - suu lau - la - maan!
tans - si - maan!

Staff 3: Chords F, Dm7. Lyrics: Hei - joo! (Hei - joo!) Hei - joo! (Hei - joo!)

Staff 4: Chords B♭, C, F/A, Am7, Dm7, B♭, C, F, B♭/F, F. Lyrics: Luon - to - äi - ti lau - laa taas, tai - ka - met - sän ta - ri - naa!

Kuvio 2. Metsän kutsu

Lyriikat maalaavat mielikuvan taikametsästä, jonne laulujen tarinat sijoittuvat. Kappaleen lempeä sävy tukee sanoja: ”Metsän kutsun kuulethan, metsä kutsuu laulamaan!”. Tarkoituksena on luoda kuulijalle mukava ja tervetullut olo heti ensimmäisten tahtien aikana. Yksinkertaiselta tuntuvaan kappaleeseen mahtui mukaan myös musiikillisia teemoja pedagogisesta näkökulmasta katsoen. Valitsin $\frac{3}{4}$ -tahtilajin, jonka avulla musiikkileikkikoulussa voidaan tyypillisesti harjoitella esimerkiksi keinumista ja tanssimista. Kappaleen ensimmäinen puolisko on suunniteltu varta vasten kaikulaulun harjoitteluun.

6.2 Lauluni

Inspiraationa tähän lauluun toimivat suomalaiset kansanlaulut ja niiden ajattomuus. Laulun keinuvaan poljentoon on helppo liikkua ja tanssia. Mollisävyyden tuo kirkkautta doorinen moodi sekä valoisa muutos duuriin kertosäkeen lopussa. *Lauluni* poikkeaa kokoelman muista kappaleista, sillä se ei sisällä konkreettista tarinaa lapsen maailmasta. Lyriikat ovat maalailevat ja paikoin jopa abstraktit. Kappale kyllä sopii hyvin lapsille, mutta yhtä hyvin sen sanoma ja tunnelma toimii myös aikuiselle yleisölle. Tarkoituksena olikin luoda monenlaisiin tilanteisiin ja kokonaisuuksiin sopiva kappale.

Laulun sanat saivat inspiraatiota Kalevalasta ja Kantelettaresta, joiden runoissa käytetään paljon alkusointuja ja luontoon liittyviä kielikuvia. Vaikutteet näkyvät erityisesti väliosassa: *’Laineilla keinu, taivaalle leiju, lennä mun lauluni! Kapua koivuun, lehahda loimuun, lennä mun lauluni!’*, joka on kuin loitsumainen ylistyslaulu. Konserttia varten tein väliosaan ja viimeiseen kertosäkeeseen stemmat kahdelle laulajalle (ks. liite 2).

Lauluni

säv.&san. Aliisa Heinilä

Dm C F B \flat C Gsus4 G Dm C F

Ha-n-da ha-i-jaa han daa, ha-n-da hai-jan daa. Ha-n-da ha-i-jaa han daa,

7 B \flat C D Fine Dm C F G Dm Dm/A

ha - n - da hai - jan - daa. 1.Kauas mun lau - lu-ni kantaa sä - ve - len lo - put - to -
2.Lin-tu - jen sii - vil-lä lii-tää lau - lu - ni hal - ki

12 B \flat Dm C F G Am

man. Koh - ti met - sää ja ran-taa kai - ku käy, kuu - let -
maan. Y - hä vain kau - em - mas kii-tää sä - ve - let nuo, muis - tat -

16 Dm C F B \flat C Gsus4 G Dm C F

ha(n)?-n-da ha-i-jaa han daa, ha-n-da hai-jan - daa. Ha-n-da ha-i-jaa han daa,
ha(n)?

22 B \flat C D Dm G/D Dm Am

ha - n - da hai - jan - daa. Lai - neil - la kei - nu, tai - vaal - le lei - ju,
Ka - pu - a koi-vuun, le - hah - da loi-muun,

26 Dm G B \flat D.C. al Fine

len - nä mun lau - lu - ni!

Kuvio 3. Lauluni

6.3 Yksinäinen velho

Yleinen mielikuva lastenlaulujen teemoista ja tunnelmista on kevyt, huoleton ja iloinen. Mielestäni on kuitenkin tärkeä tuoda esiin muitakin samaistuttavia tunteita. Olen iloinen, että lasten kirjallisuudessa on noussut esiin tunnetaitoja ja vaikeitakin teemoja käsitteleviä kirjoja. *Yksinäinen velho* on nimensä mukaan laulu yksinäisyydestä, mutta samalla myös välittämisestä ja ystävien merkityksestä. Velho saattaa ulospäin vaikuttaa jännittävältä ja pelottavaltakin hahmolta, mutta tosiasiaassa hän kaipaa ympärilleen ystäviä, aivan niin kuin muutkin taikametsän asukkaat. Kappale alkaa c-mollissa, jota

lisäksi sävyttää fryyginen moodi. Tunnelma on mystinen ja hieman jännittynyt. Vaihdos kirkkaaseen C-duuriin tapahtuu luonnollisesti kun uusi ystävä, keiju, astuu kuvioihin. Tein päätöksen palata mollimaisemaan aivan kappaleen lopussa. Se ei kuulosta enää yhtä synkältä, mutta muistuttaa yksinäisyydestä.

Yksinäinen velho

säv.&san. Aliisa Heinilä

Uu _____ uu _____ *sim.* Tai - ka - met - sän vii - sas vel - ho
met - sä ko - vin hil - jai - nen, ei

4 *1.* va - el - te - lee yk - si - nään, on mis - tään löy - dy ys - tä - vää. Kun - nes... *2.* Cm G7

7 C F G G/H Am7 C F *1.* G G/H Am7
Suu - ren tam - men ok - saa pit - kin kei - ju e - siin hii - pii, Uu _____ uu _____
kirkkaan täh - ti - su - mun al - le kut - suu mukaan pii - riin.

11 *2.* G7 Cm Gø/C Cm Gø/C Cm Gø/C Cm
uu _____

Kuvio 4. Yksinäinen velho

Harjoituksissa, kuukausi ennen konserttia, yhtyeen yksi muusikoista ehdotti, että kappaleessa voisi olla vielä toisenkin kerran vaihdos mollista duuriin, sillä se tuntui niin toimivalta. Pyörittelin ajatusta hetken ja päätin kirjoittaa lauluun toisen säkeistön. Velho kamppailee tällä kertaa unettomuuden parissa, jolloin keiju rientää jälleen avuksi.

Taikametsän viisas velho yöllä yksin tallustaa.

On metsä kovin hiljainen, mut velho vaan ei unta saa.

Kunnes,

Suuren tammen latvikosta keijun ääni kantaa.

Satakielen lailla kauniin tuutulaulun laulaa.

6.4 Avaruuteen

Tämä kappale lähti rakentumaan vahvasti harmoniasta. Säkeistön sointukierrolle muodostui riffi, johon otin vaikutteita erityisesti kevyen musiikin tyyleistä. Sovitukseen (ks. liite 4) sävelsin rytmikkään laulustemman, joka toimii myös kappaleen 'bassolinjana'. Kirjoitin riffin päälle säkeistön, jossa pohditaan sateenkaariin liittyviä kysymyksiä. Kysymyksiin ei laulussa anneta vastauksia, mutta niitä voi pohtia yhdessä opettajan kanssa musiikkileikkikoulussa tai vanhempien kanssa kotona.

Säkeistö valmistui toukokuussa 2019, mutta sävellystyö ei millään meinannut edetä. Minua ärsytti keskeneräinen kappale ja turhauduin niin, että hautasin sen kokonaan. Kuvittelin, etten ikinä enää haluaisi palata tähän lauluun. Kuitenkin seuraavana syyskuuna, kun olin mökillä säveltämässä muita lauluja, mieleeni tuli avaruusteemainen laulun aihio. Tajusin sen sopivan täydellisesti kertosaäkeeksi tähän aiemmin jo roskeen heittämäni 'sateenkaarilaulun'.

Avaruuteen

säv.&san. Aliisa Heinilä

3

D D/E Fmaj7 Em7 A7 D D/E Fmaj7

Sa-no-taan et sa-teen-kaa-ren pääs-säaar-re on, mut - tamik-si mat - kasin - ne

4

G7 A7 D D/E Fmaj7 Em7 A7

on niin lo-pu-ton? Mis - sä sateen kaa - ret a-suu, jos ei tai-vaal-la?

7

D D/E Fmaj7 G7 A7 Gmaj7

Siel - lä nii - tä nä-kee ni-mit-täin vain sa-teel - la! Kat-sotaan

10

Dmaj7 B \flat 3 C7 D Gmaj7

y-lös as - ti a - va - ruu - teen. Planeet taan

14

Dmaj7 B \flat 3 C/B \flat C7 D

pu nai seen ja i - kui - suu - teen.

Kuvio 5. Avaruuteen

6.5 Unilinna

Kokoelman kaksi tuutulaulua, *Unilinna* ja *Luontoäidin kehtolaulu*, ovat ensimmäiset sävellykseni. Olen aina pitänyt tuutulauluista, erityisesti niiden herkkyydestä sekä rauhallisesta tunnelmasta. Sävellysprosessi alkoi lähes vahingossa. Soittelin pianolla muutamia sointuja, joihin tykästyin. Sointukierron päälle syntyi nopeasti melodia, jonka rytmi kuulosti mielessäni heti sanoilta *'Nuku vaan...'*. Pyörittelin lisää sanoja melodian innoittamana ja näin kertosäe oli valmis.

Unilinna

Säv&san. Aliisa Heinilä

B \flat Gm7 Csus2 C Dm7 B \flat

Lu-paan, et - tet tä-nä yö - nä pel - kää pi-me - ää.____ Lau - lan pai - na-jai-

6 Gm7 Csus2 C F B \flat Gm7 Csus2 C

- set pois, niin et nii - tä nää.____ U-nis - sa-si o-dot-taa o-len - to-jen maa...

12 Dm7 B \flat Gm7 Csus2 C B \flat

____ Muis-ta, et - tä siel - läkin kul-jen mu-ka - na. Nuku vaan, silmät

18 Cadd4 Am7 B \flat Cadd4 Am7 B \flat

kiin-ni lait-taa saa. Mat-ka - taan u-ni - lin-naan vuor-ten taa. Kunin - kaat torneis-

24 Cadd4 Am7 B \flat Cadd4 Am7 B \flat

tan - sa vil - kut - taa. Nuku vaan, kunnes aa - mu saa - puu taas.

2. Pienet peikot unilinnan portin avaavat,
Sisällä sua tervehtivät kiltit haltijat.
Kuningatar kutsuu suureen saliin tanssimaan,
Kultaa, hopeaa, on mahdollista mikä vaan!

Nuku vaan,...

Kuvio 6. Unilinna

Unilinna sopii musiikkileikkikouluun hyvin esimerkiksi loppurentoutukseen. Konsertissa kappale toimi rauhoittavana tunnelmanluojana. Tunnelmaa tehostivat höyhenet, joilla yleisö sai sivellä käsiä ja poskia. Kuitenkin säveltäessäni kappaletta kuvittelin tilannetta, jossa vanhempi laulaa lapselle ennen nukkumaanmenoa. Kuvittelen sanojen tuovan myös vanhemmille lohtua ja lämpöä. Sävy on lempeä ja sanojen on tarkoitus luoda turvallisuuden tunnetta.

6.6 Peikon polkka

Päätin, että *Luontoäidin lauluihin* täytyy ehdottomasti kuulua yksi kansanmusiikkia ja -tanssia muistuttava kappale. *Peikon polkka* on tasajakoinen, rakenteeltaan selkeä ja sopii erityisen hyvin osaksi musiikkiliikuntaa. Seppäsen, Tarvosen ja Lindeberg-Piironen mukaan musiikkiliikunta on tärkeä musiikkikasvatuksen osa-alue, jossa yhdistyy musiikki, liike, kuuntelu ja laulaminen. Tavoitteena on muun muassa tukea lapsen kehon toimintaa ja kehittää reaktio- ja keskittymiskykyä, hieno- ja karkeamotoriikkaa, sekä vuorovaikutustaitoja. Musiikkiliikuntaa edistää myös musiikillisen muodon, dynamiikkojen, melodian ja tempon hahmottamista. (Seppänen, Tarvonen ja Lindeberg-Piironen 2017, 273-277.) Peikon polkkaa voi tanssia hyvin yksinkertaisilla askelilla, kuten konsertissa teimme, tai siihen voi kehittää haastavamman koreografian käyttäen vaikutteita esimerkiksi piiri-, rivi- ja paritansseista.

Peikon polkka

säv.&san. Aliisa Heinilä

C B \flat C B \flat C F
Jaa - padip-paa dil - ja-duu-pi dil - ja-duu-pi dei - jaa, di - pi - dil - li di - pi - dil - li

4 B \flat C Am7 F Gm7 C
dil - ja-duu-pi dei - jaa, di - pi - dil - li di - pi - dil - li dil - ja-duu-pi dei - jaa!

7 D C D C D G
Jaa - padip-paa dil - ja-duu-pi dil - ja-duu-pi dei - jaa, di - pi - dil - li di - pi - dil - li

10 C D Hm7 G Am7 D
dil - ja-duu-pi dei - jaa, di - pi - dil - li di - pi - dil - li dil - ja-duu-pi dei - jaa!

13 E D E D E A
Jaa - padip-paa dil - ja-duu-pi dil - ja-duu-pi dei - jaa, di - pi - dil - li di - pi - dil - li

16 D E C \sharp m7 A Hm7 E
dil - ja-duu-pi dei - jaa, di - pi - dil - li di - pi - dil - li dil - ja-duu-pi dei - jaa!

Kuvio 7. Peikon polkka

Kappaleen on tarkoitus olla tunnelmaltaan rento ja hauska. Mielenkiintoa siihen tuo miksolyydininen moodi. Jokainen säkeistö moduloi yhden sävelaskeleen ylöspäin. Modulaatio tuo lauluun mielestäni nousujohteista energisyyttä ja innostusta. Sovitukseen (ks. liite 6) sävelsin huilulle välisoiton, jonka aikana yleisön oli mahdollisuus näyttää omia peikkoilmeitä. Tämä oli konsertin ainoa sovitus, jossa sello soitti legaton sijasta pizzicatoa. Se korosti tunnelmanvaihdosta ja keveyttä. Kun vasta hahmottelin kappaletta, ajattelin tekevänä ensin melodian, sanoja voisi miettiä sitten myöhemmin. Melodian valmistuttua sain idean, että sanat muodostuisivat täysin keksityistä tavuista, peikkojen kielestä! Sanat jäljittelevät kansanmusiikille tyypillistä 'rallattelua' ja tuovat

lauluun huolettoman otteen. Koska laulussa ei ole mitään tiettyä tarinaa, se sopii mielestäni monipuolisesti käytettäväksi musiikkileikkikouluun.

6.7 Luontoäidin kehtolaulu

Vaikka tämä kappale saikin lopulta paikkansa kokoelman päättävänä lauluna, oli se kuitenkin koko opinnäytetyön alku. Tämä laulu on minulle ehdottomasti tärkein ja merkityksellisin, sillä se sai minut ensimmäisen kerran pohtimaan mahdollisuuksiani säveltäjänä.

Kappale syntyi spontaanista improvisaatiosta ilman tavoitetta säveltää lastenlaulua. Aloin laulamaan kvinttibordunan päälle lyydistä asteikkoa ja sen inspiroimia melodian pätkiä. Tunnelma oli meditatiivinen ja herkkä. Mielikuvitus ja melodioiden utuinen sävy veivät minut suoraan maagiseen metsään, jossa taikaolennot ovat asettumassa yöpuulle, luonnon suojassa. Laulun ensimmäinen fraasi *'Heijaa, heijaa, hento heinä'* alkoi hahmottumaan. Ihastuin lauseen alkusointuiseen poljentoon ja päätin noudattaa samaa kaavaa myös seuraavien säkeistöjen alussa.

Luontoäidin kehtolaulu

säv.&san. Aliisa Heinilä

1.Hei - jaa, hei - jaa_ hen - to hei - nä, yö jo saa - puu_ ke - dol - le.
 2.Ui - nu, ui - nu_ ul - puk - kai - nen, yö jo saa - puu_ me - rel - le.
 3.Kei - nu, kei - nu kul - ta - kei - ju, yö jo saa - puu_ met - sä - hän.

5 Tai - vaan täh - det su - a suo - jaa, kun käyt nuk - ku - maan.

Sopii hyvin myös laulettavaksi pelkän c-g- kvinttibordunan päälle, ilman sointuja!

Kuvio 8. Luontoäidin kehtolaulu

Rakenne on yksinkertainen; jokainen säkeistö muodostuu kahdesta fraasista, joista jälkimmäinen on identtinen kaikissa säkeistöissä. Kappale valmistui jo syksyllä 2017, eli toisena opiskeluvuotena. Siitä lähtien olen tehnyt laulusta useampia sovituksia erilaisiin

käyttötarkoituksiin, mutta melodia, rakenne ja sanat ovat pysyneet aina samana. Konserttiin sovittamassani versiossa (ks. liite 7) säestys kasvaa säkeistö kerrallaan. Kappaleen alussa laulun pohjalla on soiva matto ilman selkeää tempoa. Rytmiiä ja harmoniaa tulee lisää loppua kohden. Viimeisimpänä lisäyksenä konserttia varten, kirjoitin laulun yhteydessä lausuttavan runon.

Luontoäidin iltasatu

Luontoa kun nukuttaa,

Hentoon sumuun peittyä maa.

Sinistä ja purppuraa,

Luontoäidin hiukset hulmuää

Auringon levätessä ilta hämärtää,

Pienet peikot emon kainaloon kääpää.

Kuin hopeahippuja taivaalla olis vaan,

Tähdet metsää suojellen loistaa.

7 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön tavoitteina oli säveltää ja sovittaa kokoelma uusia lastenlauluja ja esittää ne konsertissa. Ajatuksena oli, että työ ei olisi kertaluontoinen, vaan että kappaleet jäisivät itselleni ja muille halukkaille käyttökelpoiseksi materiaaliksi musiikkileikkikouluun ja konsertteihin. Lisäksi tavoitteena oli kasvattaa itsevarmuutta säveltäjänä ja tarkastella koko työprosessia oppimiskokemuksena.

Olen ylpeä tekemästani työstä. Oli ensimmäinen kerta, kun sävelsin tavoitteellisesti, harjoitutin yhtyettä ja suunnittelin kokonaisen konsertin itse. Kokonaisuudessaan prosessi onnistui hyvin ja tuntuu, että tästä on hyvä jatkaa uusien sävellystöiden parissa. Mielestäni kappaleet ovat monipuolisia ja niissä on käytetty laajasti erilaisia elementtejä. Laulut ovat keskenään tarpeeksi erilaisia, mutta sopivat mielestäni kuitenkin hyvin yhdeksi kokonaisuudeksi. Jos olisin käyttänyt enemmän aikaa sovitusten tekemiseen, olisin lisännyt vielä yksityiskohtia ja hienosäätöä koskien dynamiikkaa, artikulaatiota ja

sävyeroja. Luettelin kappaleiden tavoitteissa pedagogisten teemojen sisällyttämisen. Tein mielestäni hyviä pedagogisia ratkaisuja, mutta päätökset tapahtuivat usein täysin alitajuisesti. Olisin vielä voinut jokaisen laulun kohdalla pysähtyä miettimään ja tiedostamaan, miten ne tukevat lapsen tarpeita.

Säveltäessäni luotin pitkälti omaan korvaan ja tein musiikillisia ratkaisuja intuitiivisesti. Jatkossa aion keskittyä enemmän myös teoreettiseen analyysiin. Toki intuitionkin taustalla on monen vuoden musiikkiteorian opinnot, mutta opitun tiedostaminen ja omien valintojen perustelu teorian valossa toisivat varmasti lisää syvyyttä teoksiin.

Työn varhaisessa vaiheessa olisin voinut pyytää lauluista palautetta kollegoilta. Musiikillisista yksityiskohdista sain hyvin palautetta sisällönohjaajalta, mutta ulkopuoliset mielipiteet musiikkikasvatuksen näkökulmasta olisivat antaneet vielä lisää ajateltavaa. Erityisesti kappaleiden toimivuus opetuskäytössä jäi oman arvailuni varaan ja tulevaisuuden kokeiluihin, sillä minulla itselläni ei vakituisia musiikkileikkikouluryhmiä tällä hetkellä ole. Halusin kuitenkin saada kaikki laulut syksyllä valmiiksi ja tuntui, ettei aikaa ole pitkäjaksoiseen testailuun ja palautteen keräykseen. Konserttia ja etenkin lapsia ajatellen olisin voinut tehdä vielä yhden hauskan laulun, jonka sanoissa olisi mukana huumoria ja loruttelua. Se ei ole minulle niin ominaista, sillä pidän enemmän herkän tunnelman luomisesta. Tämän otan varmasti haasteeksi tulevaisuuteen!

Prosessin alkuvaiheessa en vielä ajatellut pitäväni konserttia. Alkusyksystä 2019 sävellystyö tuntui kuitenkin jumittavan ja motivaatio oli alhainen. Heti kun päätin järjestää *Luontoäidin laulut* -konsertin, työtahti kiihtyi ja innostus kasvoi. Muusikkous ja esiintymisen tarve elää minussa niin vahvasti. Tämäkin työ muistutti minulle, että motivaationi on huipussaan, kun tavoitteena on konsertti, jossa saan ilmaista itseäni ja jakaa työni tuloksia muille.

Vaikka tämä prosessi on saatu uusien laulujen ja konsertin osalta päätökseen, näen tämän vasta alkuna pidemmälle matkalle. Nyt uskallan sanoa: ”Minä olen säveltäjä”. Säveltäjäyys on tärkeä osa minua ja koen, että sen avulla saan oman ääneni paremmin kuuluviin työkentällä. Säveltäjäyden löytäminen on kehittänyt minua myös pedagogina ja esiintyjänä. Opin, etteivät nämä roolit ole tosistaan erillisiä, vaan tekevät yhdessä minusta monipuolisen osaajan. Itsevarmuutta musiikintekijänä on tullut lisää ja tunnen, miten intohimo musiikkiin on syventynyt. Prosessi on antanut rohkeutta lähteä toteuttamaan unelmaa oman lastenlaulukirjan ja -levyn julkaisemisesta. Uskon pystyväni

tarjoamaan työkaluja tuleville oppilaille, heidän tutkimusmatkalleen musiikkiin. Haluan olla omalta osaltani mukana uudistamassa käsitystä säveltämisestä ja luovuudesta, joka meissä kaikissa asuu. Toivon, että tämä työ auttaa muita musiikkipedagogeja etsimään rohkeasti uusia puolia omasta ammattitaidosta ja viemään luovuutta yli rajojen.

Lähteet

Ahonen, Heidi. 2011. ”Improvisaatio – itsen toteuttamista ja ihmisen ikävää toisen luo.” Teoksessa *Ihminen ja musiikki – Musiikillisen vuorovaikutuksen ulottuvuuksia*, toimittaja Liisa-Maria Lilja-Viherlampi, 12-34. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Ervasti, Marja, Sari Muhonen ja Riitta Tikkanen. 2013. ”Säveltämisen monet mahdollisuudet musiikkikasvatuksessa.” Teoksessa *Musiikkikasvattaja – Kohti reflektiivistä käytäntöä*, toimittajat Marja-Leena Juntunen, Hanna M. Nikkanen ja Heidi Westerlund, 246-291. Jyväskylä: PS-kustannus.

Krokkfors, Maisa. 2017. ”Laulaminen – Helppoa kuin hengittäminen.” Teoksessa *Musiikki varhaiskasvatuksessa -käsikirja*, toimittajat Anne Lindeberg-Piironen ja Inkeri Ruokonen, 143-178. Helsinki: Classicus Oy.

Leppänen, Taru. 2010. *Vallatonta musiikkia – Lastenmusiikkikulttuuri 2000-luvun Suomessa*. Helsinki: Gaudeamus.

Lindeberg-Piironen, Anne ja Inkeri Ruokonen. 2017. ”Lapsi ja musiikki.” Teoksessa *Musiikki varhaiskasvatuksessa -käsikirja*, toimittajat Anne Lindeberg-Piironen ja Inkeri Ruokonen, 63-141. Helsinki: Classicus Oy.

Ojala, Juha ja Lauri Väkevä. 2013. ”Säveltäminen luovana ja merkityksellisenä toimintana.” Teoksessa *Säveltäjäksi kasvattaminen – Pedagogisia näkökulmia musiikin luovaan tekijyyteen*, toimittajat Juha Ojala ja Lauri Väkevä, 10-22. Tampere: Opetushallitus.

Opetushallitus. 2017. *Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017*. Haettu osoitteesta: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/186920_taideen_perusopetuksen_laajan_oppimaaran_opetussuunnitelman_perusteet_2017-1_0.pdf

Partti, Heidi ja Anu Ahola. 2016. *Säveltäjyyden jäljillä – Musiikintekijät tulevaisuuden koulussa*. Helsinki: Sibelius-Akatemia.

Peltola, Satu-Lotta. 2018. *Tämän hetken suosituimpien lastenlaulujen takana on yksi nainen – pikkuväen megajulkkis, muille tuntematon tähti*. Yle uutisten verkkosivuilla julkaistu 3.1.2018. <https://yle.fi/uutiset/3-10001612> viitattu 18.3.2020.

Perkiö, Soili ja Hannele Huovi. 2002. *Vauvan vaaka – Lauluja ja leikkejä vauvaperheelle*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Poutiainen, Kristiina. 2017. *Tutkija: "Lastenlauluissakin on yhtä ja toista vaarallista"*. Savon Sanomien verkkosivuilla julkaistu 15.2.2017. <https://www.savonsanomat.fi/teemat/tiede/Tutkija-Lastenlauluissakin-on-yhta-ja-toista-aika-vaarallista/930129> viitattu 5.4.2020.

Seppänen, Elisa, Laura Tarvonen ja Anne Lindeberg-Piiroinen. 2017. "Musiikkiliikunta." Teoksessa *Musiikki varhaiskasvatuksessa -käsikirja*, toimittajat Anne Lindeberg-Piiroinen ja Inkeri Ruokonen, 273-304. Helsinki: Classicus Oy.

Wilkins, Margaret Lucy. 2006. *Creative Music Composition – The Young Composer's Voice*. New York: Routledge.

Sovitus kappaleesta Metsän kutsu

Metsän kutsu

säv.& san. Aliisa Heinilä

A F

Voice
Hei - joo! (*Hei - joo!*) Hei -

Glockenspiel

Xylophone

Violoncello

B B \flat C F/A Am7 Dm7 B \flat C

10

Vo.
joo! (*Hei - joo!*) Met-sän kut-sun kuu - let - han, met-sä kut-suu

Glk.

Xyl.

Vc.

19 F B \flat /F F **A2** F Dm7

Vo.

 Glk.

 Xyl.

 Vc.

28 **B2** B \flat C F/A Am7 Dm7 B \flat C F B \flat /F

Vo.

 Glk.

 Xyl.

 Vc.

36 1. F 2. F

Vo.

 Glk.

 Xyl.

 Vc.

Sovitus kappaleesta Lauluni

Lauluni

partituuri

säv.& san. Aliisa Heinilä

sellon ja mandoliinin improvisointia d-doorisessa $\text{♩} = 60$

Dm C F B \flat C Gsus4 G

Voic
hmm Ha-n-da ha-i-jaa han-daa, ha-n-da hai-jan daa.

Voic
hmm Ha-n-da hai-ja han-daa, han-da hai-jan daa-aa.

Violoncello

6 Dm C F B \flat C D Fine Dm C

Vo.
Ha-n-da ha-i-jaa han-daa, ha-n-da hai-jan - daa. 1.Kaus mun lau - lu-ni
2.Lin-tu-jen sii - vil-lä

Vo.
Ha-n-da hai-ja han-daa, han-da hai-jan - daa.

Vc.

11 F G Dm Dm/A B \flat Dm C F

Vo.
kantaa sä-ve-len lo-put-to - man. Koh - ti met-sää ja ran-taa
lii-tää lau-lu-ni hal - ki maan. Y - hä vain kau-em - mas kii-tää

Vc.

16 G Am Dm C F B \flat C

Vo.
kai - ku käy, kuu - let - ha(n)?n - da ha - i - jaa han-daa, ha - n - da hai - jan -
sä - ve - let nuo, muis - tat - ha(n)?

Vc.

20 Gsus4 G Dm C F B \flat C D

Vo. daa. Ha-n-da ha-i-jaa handaa, ha-n-da hai-jan-daa.

Vc.

25 *f* Dm G/D Dm Am Dm G B \flat

Vo. Lai-neil-la kei-nu, tai-vaal-le lei-ju, len-nä mun lau - lu - ni!

Vo. ^{2x only!} Lai-neil-la kei-nu, tai-vaal-le lei-ju, len-nä mun lau - lu - ni!

Vc.

29 Dm G/D Dm Am Dm G B \flat D.C. al Fine

Vo. Ka-pu - a koi-vuun, le - hah - da loi-muun, len-nä mun lau - lu - ni!

Vo. Ka-pu - a koi-vuun, le - hah - da loi-muun, len-nä mun lau - lu - ni!

Vc.

Sovitus kappaleesta Yksinäinen velho

Yksinäinen velho

partituuri

säv.& san. Aliisa Heinilä

kitara *ad. lib.* Cm Gø/C Cm Gø/C

Voice

Glockenspiel

Violoncello

Uu_____

4 Cm Gø/C Cm Gø/C *sim.*

Voc.

Glk.

Vc.

uu_____ Tai-ka-met-sän vii-sas vel-ho va-el-te-lee yk-si-nään

1.

7 2. 1.

Voc.

Glk.

Vc.

va-el-te-lee yk-si-nään, on met-sä ko-vin hil-jai-nen, ei mis-tään löy-dy ys-tä-vää, on

10 *kitaralla soinnut* Cm G7 4x! C F

Vo. *2.*
mistään löy-dy ys-tä-vää. Kun - nes... (1.,2.)Suu-ren tam-men ok-saa pit-kin
(3.,4.)kirkkaan täh-ti-su-mun al-le

Glk.

Vc. 4x!

13 G G/H Am7 C Fmaj7 |1.G G/H Am7 ||2.G7 Cm Gø/C

Vo. kei-ju e-siin hii-pii, Uu uu uu
kut-suu mukaan pii-riin.

Glk.

Vc.

17 Cm Gø/C Cm Gø/C Cm

Vo.

Glk. *hidastuen, fade out*

Vc.

2. [: Taikametsän viisas velho yöllä yksin tallustaa, :]
[: on metsä kovin hiljainen, mut velho vaan ei unta saa. :]

Kunnes...

[: Suuren tammen latvikosta keijun ääni kantaa, :]
[: satakielen lailla kauniin tuutulaulun laulaa. :]

Sovitus kappaleesta Avaruuteen

Avaruuteen

partituuri

säv.& san. Aliisa Heinilä

$\text{♩} = 100$

Soolo

Stemma

Duu - du - duu...

5 D D/E Fmaj7 Em7 A7 D D/E Fmaj7

Va. Sa - no-taan et sa-teen - kaa-ren pääs - sä aar - re on, mut - tamik - si mat - ka sin - ne

Va. Duu - du - duu...

8 G7 A7 D D/E Fmaj7 Em7 A7

Va. on niin lo-pu - ton? Mis - sä sa-teen kaa-ret a-suu, jos ei tai-vaal-la?

Va.

11 D D/E Fmaj7 G7 A7

Va. Siel - lä nii - tä nä-kee ni - mit - täin vain sa-teel - la!

Va.

13 Gmaj7 Dmaj7 B \flat C7 D

Va. Kat - so-taan y - lös as - ti a - va - ruu - teen.

Va. haa a va - ruu - teen.

17 Gmaj7 Dmaj7 B \flat C/B \flat C7 D

Va. Planeettaan pu nai seen ja i - kui - suu - teen.

Va. Haa i - kui - suu - teen. du - duu...

Sovitus kappaleesta Unilinna

Unilinna

partituuri

säv.& san. Aliisa Heinilä

$\text{♩} = 120$

kitara
B \flat Gm9

Voice

Glockenspiel

Violoncello

pp ————— *mp*

9 Csus2 C Dm7 B \flat Gm9 Csus2 C F

Vo. - kää pi-me - ää. — Lau-lan pai - na-jai - set pois, niin et nii - tä nää. —

Vc.

15 B \flat Gm7 Csus2 C Dm7 B \flat Gm7

Vo. U-nis - sa-si o-dot-taa o-len - to-jen maa. — Muis-ta, et - tä siel - läkin

Vc.

21 Csus2 C B \flat Cadd4 Am7 B \flat

Vo. kul-jen mu-ka - na. Nuku vaan, silmät kiin-ni lait-taa saa. Mat - ka - taan u-ni-

Vo. Nuku vaan, silmät kiin-ni lait-taa saa. Mat - ka - taan u-ni-

Glk.

Vc. *mf*

27 Cadd4 Am7 B♭ Cadd4 Am7 B♭

Vo. lin-naan vuo-ren taa. Kunin - kaat torneis - tan - sa vil - kut - taa. Nuku vaan, kunnes

Vo. lin-naan vuo-ren taa. Kunin - kaat torneis - tan - sa vil - kut - taa. Nuku vaan, kunnes

Glk.

Vc.

33 Cadd4 Am7 1. B♭ || 2. B♭ Cadd4 Am7 B♭ Cadd4 Am7

Vo. aa - mu saa-puu taas. taas. Nuku vaan, Nuku vaan,

Vo. aa - mu saa-puu taas. taas. Nuku vaan, Nuku vaan,

Glk.

Vc.

41 B♭ Cadd4 Am7

Vo. Hmm

Vo. Hmm

Glk. rit.

Vc.

2. Pienet peikot unilinnan portin avaavat,
 Sisällä sua tervehtivät kiltit haltijat.
 Kuningatar kutsuu suureen saliin tanssimaan,
 Kultaa, hopeaa, on mahdollista mikä vaan!

2

Nuku vaan,...

Sovitus kappaleesta Peikon polkka

Peikon polkka

partituuri

säv.& san. Aliisa Heinilä

$\text{♩} = 110$

C B \flat C B \flat C F

Voice

Jaa - padip-paa dil - ja-duu-pi dil - ja-duu-pi dei - jaa, di - pi - dil - li di - pi - dil - li

Mandolin

pizz.

Violoncello

4 B \flat C Am7 F Gm7 C

Vo.

dil - ja - duu - pi dei - jaa, di - pi - dil - li di - pi - dil - li dil - ja - duu - pi dei - jaa!

Vc.

7 D C D C D G

Vo.

Jaa - padip-paa dil - ja - duu - pi dil - ja - duu - pi dei - jaa, di - pi - dil - li di - pi - dil - li

Vc.

10 C D Hm7 G Am7 D

Vo.

dil - ja - duu - pi dei - jaa, di - pi - dil - li di - pi - dil - li dil - ja - duu - pi dei - jaa!

Vc.

13 D C D C

Fl.

Vc.

16

1. D | 2. D | E D

Fl.

Vc.

Vc.

Jaa - pa dip-paa dil - ja-duu-pi

19

E D E A D E

Vc.

Vc.

dil - ja-duu-pi dei - jaa, di - pi - dil - li di - pi - dil - li dil - ja-duu-pi dei - jaa,

22

C#m7 A Hm7 E E D

Fl.

Vc.

Vc.

di - pi - dil - li di - pi - dil - li dil - ja-duu-pi dei - jaa!

25

E E D E

Fl.

Vc.

Sovitus kappaleesta Luontoäidin kehtolaulu

Luontoäidin kehtolaulu

partituuri

säv.& san. Aliisa Heinilä

J = 75
rubato

Voice

1. Hei-jaa, hei-jaa... hen-to hei-nä, yö jo saa-puu... ke-dol-le. Tai-vaan täh-det

Glockenspiel

vapaata rytmiä annetulla sävelillä!

Xylophone

Violoncello

p

6

tempo!

1. 2.

Voice

su-a suo-jaa, kun käyt nuk-ku - maan. maan. 2. Ui-nu, ui-nu... ul-puk-kai-nen

Glk.

Xyl.

Vc.

mp

12

Voice

yö jo saa-puu... me-rel-le. Tai-vaan täh-det su-a suo-jaa, kun käyt nuk-ku -

Glk.

Xyl.

Vc.

kitara mukaan!

17 Cadd9 D Am7 G Cadd9 D Em7 D

Vo. maan. 3. Kei-nu, kei - nu_ kul - ta - kei - ju, yö jo saa - puu_ met - sä - hän.

Glk.

Xyl.

Vc. *mf*

22 Am7 Cadd9 D Em7 Am7 Cadd9 D 1. Em 2. Em

Vo. Tai - vaan täh - det su - a suo - jaa, kun käyt nuk - ku - maan. maan.

Glk.

Xyl.

Vc.